

**SELECTIE VAN RECENTE PUBLICATIES BETREFFENDE DE RECHTSpraak
VAN HET GRONDWETTELJK HOF - MEI 2019**

**SELECTION DES PUBLICATIONS RÉCENTES CONCERNANT LA JURISPRUDENCE
DE LA COUR CONSTITUTIONNELLE - MAI 2019**

- 1. ALGEMEEN - RECHT**
GÉNÉRALITÉS - DROIT
- 2. GRONDWETTELJK RECHT**
DROIT CONSTITUTIONNEL
- 3. ADMINISTRATIEF RECHT**
DROIT ADMINISTRATIF
- 4. BURGERLIJK RECHT - GERECHTELJK RECHT - NOTARIAAT**
DROIT CIVIL - DROIT JUDICIAIRE - NOTARIAT
- 5. HANDELS-, ECONOMISCH EN FINANCIËL RECHT**
DROIT COMMERCIAL, ÉCONOMIQUE ET FINANCIER
- 6. STRAFRECHT EN -RECHTSPLEGING**
DROIT PÉNAL ET PROCÉDURE PÉNALE
- 7. SOCIAAL RECHT**
DROIT SOCIAL
- 8. FISCAAL RECHT EN OPENBARE FINANCIËN**
DROIT FISCAL ET FINANCES PUBLIQUES
- 9. EUROPEES EN INTERNATIONAAL RECHT**
DROIT EUROPÉEN ET INTERNATIONAL

1. ALGEMEEN - RECHT / GÉNÉRALITÉS - DROIT

Informaticarecht

Droit de l'informatique

De Wael, F., "Een analyse omtrent de draagwijdte van het geheime karakter van het vooronderzoek in strafzaken in tijden van sociale media", *NC Dossier* april 2019, 75-115.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 92

Zie ook / Voir aussi : 2004/202, 2006/094, 2006/151, 2008/095, 2010/029, 2015/040

2. GRONDWETTELJK RECHT / DROIT CONSTITUTIONNEL

Grondwet

Constitution

Verdussen, M., *Réenchanter la constitution*, (L'Académie en poche), Bruxelles, Académie royale de Belgique, 2019, 132 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 10, 24-31, 51, 67-68, 89, 99 et 104-105

Hiérarchie der normen

Hiérarchie des normes

Alen, A. & Verrijdt, W., "L'influence de la Cour constitutionnelle belge sur la Cour européenne des droits de l'homme et sur la Cour de justice de l'Union européenne", in: X., *The Role of Constitutional Courts in the Globalised World of the 21st Century = Konstitucionālo tiesu loma globalizētajā 21. gadsimta pasaule*, (Proceedings of the 2018 Conference of the Constitutional Court of the Republic of Latvia-Riga = Satversmes tiesas 2018. gada konferences materiālu krājums), Riga, Constitutional Court of the Republic of Latvia, 2019, 117-158.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 2004/136 (p. 121-122), 2003/151 (p. 127), 2006/051 (p. 129), 2009/011 (p. 130), 2005/124 (p. 131), 2007/128 (p. 131), 2009/103 (p. 132), 2011/116 (p. 132), 2005/126 (p. 134), 2008/010 (p. 134), 2008/012 (p. 128, 135), 2011/089 (p. 128, 135), 2016/062 (p. 136-137), 2004/157 (p. 144), 2002/096 (p. 145), 1992/073 (p. 145), 1997/024 (p. 146), 1990/025 (p. 146), 2000/017 (p. 144, 147), 2004/210 (p. 147), 2014/020 (p. 148 e.a.), 2014/001 (p. 148), 2005/177 (p. 149), 2004/202 (p. 123, 150), 2009/142 (p. 150), 2008/148 (p. 151), 2012/145 (p. 155)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1992/072, 1993/057, 1993/062, 1995/007, 1995/008, 1995/081, 1996/034, 1996/045, 1996/049, 1997/014, 1997/017, 1998/122, 2000/046, 2000/105, 2000/124, 2000/136, 2001/043, 2003/094, 2003/106, 2004/092, 2004/107, 2004/154, 2004/189, 2005/189, 2006/071, 2006/138, 2007/081, 2008/002, 2009/195, 2010/029, 2010/149, 2011/023, 2011/097, 2013/018, 2013/145

Alen, A. & Verrijdt, W., "The influence of the Belgian Constitutional Court on the case-law of the European Court of Human Rights and the European Court of Justice", in: X., *The Role of Constitutional Courts in the Globalised World of the 21st Century = Konstitucionālo tiesu loma globalizētajā 21. gadsimta pasaule*, (Proceedings of the 2018 Conference of the Constitutional Court of the Republic of Latvia-Riga = Satversmes tiesas 2018. gada konferences materiālu krājums), Riga, Constitutional Court of the Republic of Latvia, 2019, 75-116.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 2004/136 (p. 80), 2003/151 (p. 85), 2006/051 (p. 88), 2009/011 (p. 89), 2005/124 (p. 90), 2007/128 (p. 90), 2009/103 (p. 91), 2011/116 (p. 91), 2005/126 (p. 93), 2008/010 (p. 93), 2008/012 (p. 93 e.a.), 2011/089 (p. 94), 2016/062 (p. 95-96), 2004/157 (p. 103), 2002/096 (p. 103), 1992/073 (p. 104), 1997/024 (p. 104), 1990/025 (p. 105), 2000/017 (p. 105), 2004/210 (p. 106), 2014/020 (p. 107 e.a.), 2014/001 (p. 107), 2005/177 (p. 108), 2004/202 (p. 108 e.a.), 2009/142 (p. 109), 2008/148 (p. 110), 2012/145 (p. 113)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1992/072, 1993/057, 1993/062, 1995/007, 1995/008, 1995/081, 1996/034, 1996/045, 1996/049, 1997/014, 1997/017, 1998/122, 2000/046, 2000/105, 2000/124, 2000/136, 2001/043, 2003/094, 2003/106, 2004/092, 2004/107, 2004/154, 2004/189, 2005/189, 2006/071, 2006/138, 2007/081, 2008/002, 2009/195, 2010/029, 2010/149, 2011/023, 2011/097, 2013/018, 2013/145

Verhouding tussen verdrag en grondwet

Relation entre le traité et la constitution

Alen, A. & Verrijdt, W., "L'influence de la Cour constitutionnelle belge sur la Cour européenne des droits de l'homme et sur la Cour de justice de l'Union européenne", in: X., *The Role of Constitutional Courts in the Globalised World of the 21st Century = Konstitucionālo tiesu loma globalizētajā 21. gadsimta pasaule*, (Proceedings of the 2018 Conference of the Constitutional Court of the Republic of Latvia-Riga = Satversmes tiesas 2018. gada konferences materiālu krājums), Riga, Constitutional Court of the Republic of Latvia, 2019, 117-158.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 2004/136 (p. 121-122), 2003/151 (p. 127), 2006/051 (p. 129), 2009/011 (p. 130), 2005/124 (p. 131), 2007/128 (p. 131), 2009/103 (p. 132), 2011/116 (p. 132), 2005/126 (p. 134), 2008/010 (p. 134), 2008/012 (p. 128, 135), 2011/089 (p. 128, 135), 2016/062 (p. 136-137), 2004/157 (p. 144), 2002/096 (p. 145), 1992/073 (p. 145), 1997/024 (p. 146), 1990/025 (p. 146), 2000/017 (p. 144, 147), 2004/210 (p. 147), 2014/020 (p. 148 e.a.), 2014/001 (p. 148), 2005/177 (p. 149), 2004/202 (p. 123, 150), 2009/142 (p. 150), 2008/148 (p. 151), 2012/145 (p. 155)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1992/072, 1993/057, 1993/062, 1995/007, 1995/008, 1995/081, 1996/034, 1996/045, 1996/049, 1997/014, 1997/017, 1998/122, 2000/046, 2000/105, 2000/124, 2000/136, 2001/043, 2003/094, 2003/106, 2004/092, 2004/107, 2004/154, 2004/189, 2005/189, 2006/071, 2006/138, 2007/081, 2008/002, 2009/195, 2010/029, 2010/149, 2011/023, 2011/097, 2013/018, 2013/145

Alen, A. & Verrijdt, W., "The influence of the Belgian Constitutional Court on the case-law of the European Court of Human Rights and the European Court of Justice", in: X., *The Role of Constitutional Courts in the Globalised World of the 21st Century = Konstitucionālo tiesu loma globalizētajā 21. gadsimta pasaule*, (Proceedings of the 2018 Conference of the Constitutional Court of the Republic of Latvia-Riga = Satversmes tiesas 2018. gada konferences materiālu krājums), Riga, Constitutional Court of the Republic of Latvia, 2019, 75-116.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 2004/136 (p. 80), 2003/151 (p. 85), 2006/051 (p. 88), 2009/011 (p. 89), 2005/124 (p. 90), 2007/128 (p. 90), 2009/103 (p. 91), 2011/116 (p. 91), 2005/126 (p. 93), 2008/010 (p. 93), 2008/012 (p. 93 e.a.), 2011/089 (p. 94), 2016/062 (p. 95-96), 2004/157 (p. 103), 2002/096 (p. 103), 1992/073 (p. 104), 1997/024 (p. 104), 1990/025 (p. 105), 2000/017 (p. 105), 2004/210 (p. 106), 2014/020 (p. 107 e.a.), 2014/001 (p. 107), 2005/177 (p. 108), 2004/202 (p. 108 e.a.), 2009/142 (p. 109), 2008/148 (p. 110), 2012/145 (p. 113)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1992/072, 1993/057, 1993/062, 1995/007, 1995/008, 1995/081, 1996/034, 1996/045, 1996/049, 1997/014, 1997/017, 1998/122, 2000/046, 2000/105, 2000/124, 2000/136, 2001/043, 2003/094, 2003/106, 2004/092, 2004/107, 2004/154, 2004/189, 2005/189, 2006/071, 2006/138, 2007/081, 2008/002, 2009/195, 2010/029, 2010/149, 2011/023, 2011/097, 2013/018, 2013/145

Gelijkheid en niet-discriminatie

Egalité et non-discrimination

Audenaert, N. & De Bondt, W., "Koffiedik kijken: «*freedom of (hate/political) speech*» in botsing met antidiscriminatiewetgeving en het recht op een eerlijk proces?", *T. Strafr.* 2019, 100-118.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 102 en 111-113

Besproken / Commenté(s) : 2009/017 (p. 111), 2004/157 (p. 112)

Zie ook / Voir aussi : 2001/010

Recht op eerbiediging van het privé-leven

Droit au respect de la vie privée

De Raedt, S., "Het inzagerecht op grond van de GDPR *in fiscalibus*: blijf met een dode mus?", *T.F.R.* 2019, 475-477.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 476

Besproken / Commenté(s) : 2014/051 (p. 476)

Vrijheid van mening en van meningsuiting

Liberté d'opinion et d'expression

Audenaert, N. & De Bondt, W., "Koffiedik kijken: «*freedom of (hate/political) speech*» in botsing met antidiscriminatiewetgeving en het recht op een eerlijk proces?", *T. Strafr.* 2019, 100-118.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 102 en 111-113

Besproken / Commenté(s) : 2009/017 (p. 111), 2004/157 (p. 112)

Zie ook / Voir aussi : 2001/010

Artikel 19 GW (partim)

Article 19 Const. (partim)

De Wael, F., "Een analyse omtrent de draagwijdte van het geheime karakter van het vooronderzoek in strafzaken in tijden van sociale media", *NC Dossier* april 2019, 75-115.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 92

Zie ook / Voir aussi : 2004/202, 2006/094, 2006/151, 2008/095, 2010/029, 2015/040

Artikel 25 GW

Article 25 Const.

De Wael, F., "Een analyse omtrent de draagwijdte van het geheime karakter van het vooronderzoek in strafzaken in tijden van sociale media", *NC Dossier* april 2019, 75-115.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 92

Zie ook / Voir aussi : 2004/202, 2006/094, 2006/151, 2008/095, 2010/029, 2015/040

Artikel 10 EVRM

Article 10 CEDH

De Wael, F., "Een analyse omtrent de draagwijdte van het geheime karakter van het vooronderzoek in strafzaken in tijden van sociale media", *NC Dossier* april 2019, 75-115.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 92

Zie ook / Voir aussi : 2004/202, 2006/094, 2006/151, 2008/095, 2010/029, 2015/040

Petersen, J., "Naar nieuwe verbale uitingsmisdrijven in de strijd tegen terreur?", *NC Dossier* april 2019, 50-74.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 56 en 68

Besproken / Commenté(s) : 2018/031 (p. 56)

Zie ook / Voir aussi : 2009/195

Vrijheid van godsdienst en eredienst

Liberté de religion et de culte

Verniers, E., "Verbod op onverdoofd slachten: wachten op Luxemburg", commentaar bij GwH, arrest nr. 53/2019, 4 april 2019, *Juristenkrant* 1 mei 2019, nr. 388, 2.

Noot / Note : 2019/053

Besproken / Commenté(s) : 2019/052 (p. 2)

Wattier, S., "Abattage rituel religieux, bien-être des animaux et dialogue des juges: la Cour constitutionnelle interroge la Cour de justice de l'Union européenne", commentaire sur C.C., 4 avril 2019, n° 53/2019, <http://www.justice-en-ligne.be/article1187.html> (28/05/2019)

Noot / Note : 2019/053

Artikel 6, § 1, EVRM

Article 6, § 1er, CEDH

Van den Wyngaert, K., "Rechter kan stem en tijd sparen: vonnis moet niet meer integraal worden voorgelezen", *Juristenkrant* 15 mei 2019, nr. 389, 7.

Artikel 6, § 2, EVRM

Article 6, § 2, CEDH

De Wael, F., "Een analyse omtrent de draagwijdte van het geheime karakter van het vooronderzoek in strafzaken in tijden van sociale media", *NC Dossier* april 2019, 75-115.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 92

Zie ook / Voir aussi : 2004/202, 2006/094, 2006/151, 2008/095, 2010/029, 2015/040

Artikel 50 Handv. Grondrechten EU

Article 50 Ch. dr. fond. UE

Vermeire, L. & Cassimon, L., "Ne bis in idem: het Hof van Justitie mengt zich in de (fiscale) debatten", *T.F.R.* 2019, 429-440.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 429 en 438

Zie ook / Voir aussi : 2014/061, 2017/116

Afwijkingen van het beschergingsregime van internationale grondrechten

Dérogations au régime de protection internationale des droits fondamentaux

---

Petersen, J., "Naar nieuwe verbale uitingsmisdrijven in de strijd tegen terreur?", *NC Dossier* april 2019, 50-74.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 56 en 68

Besproken / Commenté(s) : 2018/031 (p. 56)

Zie ook / Voir aussi : 2009/195

Royer, S. & Yperman, W., "Terrorismebestrijding en het legaliteitsbeginsel: is het nog duidelijk?", noot onder GwH, arrest nr. 44/2019, 14 maart 2019, *NjW* 2019, 391-392.

Noot / Note : 2019/044

Zie ook / Voir aussi : 2005/125, 2015/009, 2018/008

Verbod van misbruik van recht

Interdiction de l'abus de droit

Petersen, J., "Naar nieuwe verbale uitingsmisdrijven in de strijd tegen terreur?", *NC Dossier* april 2019, 50-74.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 56 en 68

Besproken / Commenté(s) : 2018/031 (p. 56)

Zie ook / Voir aussi : 2009/195

Recht op een behoorlijke huisvesting

Droit à un logement décent

Vandromme, T., "De sociale huur als instrument ter verwezenlijking van het grondrecht op wonen", *R.W.* 2018-2019, 1483-1499.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1485-1486 en 1497

Besproken / Commenté(s) : 2018/104 (p. 1485-1486, 1497)

Zie ook / Voir aussi : 2002/187, 2007/062, 2007/155, 2008/093, 2008/101, 2015/016, 2015/064, 2015/091

Recht op sociale, geneeskundige en juridische bijstand Droit à l'aide sociale, médicale et juridique

---

Torfs, D., "Financiële drempels bij de toegang tot de arbeidsgerechten", in: Van Regelmortel, A. & Rozie, J., (eds.), *Sociaal procesrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2018, 73-110.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 77, 81-82, 84, 86-90, 94-95, 99-100, met verwijzing noot 117 naar de hangende zaken met rolnr. 7131, 7151 en 7180, en 109

Besproken / Commenté(s) : 2008/182 (p. 81-82), 2017/013 (p. 94-95, 109), 2018/077 (p. 88-90)

Zie ook / Voir aussi : 2006/057

Rechten van dieren

Droit des animaux

Wattier, S., "Abattage rituel religieux, bien-être des animaux et dialogue des juges: la Cour constitutionnelle interroge la Cour de justice de l'Union européenne", commentaire sur C.C., 4 avril 2019, n° 53/2019, <http://www.justice-en-ligne.be/article1187.html> (28/05/2019)

Noot / Note : 2019/053

Wauters, K. & Van Belle, J., "La compétence en matière de bien-être animal aux niveaux européens et national", in: Dossche, F., (coord), *Le droit des animaux. Perspectives d'avenir*, Bruxelles, Larcier, 2019, 187-229.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 221

Besproken / Commenté(s) : 2016/134 (p. 221)

Belgische Staat - bevolking - nationaliteit

État belge - population - nationalité

Pire, H., "De la notion de faits *personnels graves*", obs. sous Cass. 31 janvier 2019, *J.L.M.B.* 2019, 1018-1019.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 1019 (référence à l'affaire pendante n° 6915)

Wetgevende verkiezingen - actief kiesrecht

Elections législatives - vote actif

Bouhon, F., Jousten, A. & Vrolix, Z., "Les circonscriptions électorales du Parlement wallon", *C.H. CRISP* n° 2401-2402, 97 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 10 et 52-61

Besproken / Commenté(s) : 2007/149 (p. 52-57), 2015/169 (p. 57-61)

Zie ook / Voir aussi : 2016/130

Totstandkoming van akten - bekendmaking

Elaboration d'actes - publication

Engelen, B., "De bekendmaking van de gemeentelijke belasting- en retributiereglementen", *L.R.B.* 2019, nr. 1, 5-51.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 32

Zie ook / Voir aussi : 2001/067, 2009/071

Openbaarheid van terechting en uitspraak

Publicité de l'audience et du prononcé

Mont, J., "RGPD: faut-il anonymiser la jurisprudence publiée?", *J.T.* 2019, 442-449.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 442-443 et 447

Van den Wyngaert, K., "Rechter kan stem en tijd sparen: vonnis moet niet meer integraal worden voorgelezen", *Juristenkrant* 15 mei 2019, nr. 389, 7.

Externe prejudiciële procedures Procédures préjudiciales externes

---

Verniers, E., "Verbod op onverdoofd slachten: wachten op Luxemburg", commentaar bij GwH, arrest nr. 53/2019, 4 april 2019, *Juristenkrant* 1 mei 2019, nr. 388, 2.

Noot / Note : 2019/053

Besproken / Commenté(s) : 2019/052 (p. 2)

Zestiende Protocol EVRM Seizième Protocole CEDH

Alen, A. & Verrijdt, W., "L'influence de la Cour constitutionnelle belge sur la Cour européenne des droits de l'homme et sur la Cour de justice de l'Union européenne", in: X., *The Role of Constitutional Courts in the Globalised World of the 21st Century* = *Konstitucionālo tiesu loma globalizētajā 21. gadsimta pasaule*, (Proceedings of the 2018 Conference of the Constitutional Court of the Republic of Latvia-Riga = Satversmes tiesas 2018. gada konferences materiālu krājums), Riga, Constitutional Court of the Republic of Latvia, 2019, 117-158.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 2004/136 (p. 121-122), 2003/151 (p. 127), 2006/051 (p. 129), 2009/011 (p. 130), 2005/124 (p. 131), 2007/128 (p. 131), 2009/103 (p. 132), 2011/116 (p. 132), 2005/126 (p. 134), 2008/010 (p. 134), 2008/012 (p. 128, 135), 2011/089 (p. 128, 135), 2016/062 (p. 136-137), 2004/157 (p. 144), 2002/096 (p. 145), 1992/073 (p. 145), 1997/024 (p. 146), 1990/025 (p. 146), 2000/017 (p. 144, 147), 2004/210 (p. 147), 2014/020 (p. 148 e.a.), 2014/001 (p. 148), 2005/177 (p. 149), 2004/202 (p. 123, 150), 2009/142 (p. 150), 2008/148 (p. 151), 2012/145 (p. 155)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1992/072, 1993/057, 1993/062, 1995/007, 1995/081, 1996/034, 1996/045, 1996/049, 1997/014, 1997/017, 1998/122, 2000/046, 2000/105, 2000/124, 2000/136, 2001/043, 2003/094, 2003/106, 2004/092, 2004/107, 2004/154, 2004/189, 2005/189, 2006/071, 2006/138, 2007/081, 2008/002, 2009/195, 2010/029, 2010/149, 2011/023, 2011/097, 2013/018, 2013/145

Alen, A. & Verrijdt, W., "The influence of the Belgian Constitutional Court on the case-law of the European Court of Human Rights and the European Court of Justice", in: X., *The Role of Constitutional Courts in the Globalised World of the 21st Century* = *Konstitucionālo tiesu loma globalizētajā 21. gadsimta pasaule*, (Proceedings of the 2018 Conference of the Constitutional Court of the Republic of Latvia-Riga = Satversmes tiesas 2018. gada konferences materiālu krājums), Riga, Constitutional Court of the Republic of Latvia, 2019, 75-116.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 2004/136 (p. 80), 2003/151 (p. 85), 2006/051 (p. 88), 2009/011 (p. 89), 2005/124 (p. 90), 2007/128 (p. 90), 2009/103 (p. 91), 2011/116 (p. 91), 2005/126 (p. 93), 2008/010 (p. 93), 2008/012 (p. 93 e.a.), 2011/089 (p. 94), 2016/062 (p. 95-96), 2004/157 (p. 103), 2002/096 (p. 103), 1992/073 (p. 104), 1997/024 (p. 104), 1990/025 (p. 105), 2000/017 (p. 105), 2004/210 (p. 106), 2014/020 (p. 107 e.a.), 2014/001 (p. 107), 2005/177 (p. 108), 2004/202 (p. 108 e.a.), 2009/142 (p. 109), 2008/148 (p. 110), 2012/145 (p. 113)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1992/072, 1993/057, 1993/062, 1995/007, 1995/008, 1995/081, 1996/034, 1996/045, 1996/049, 1997/014, 1997/017, 1998/122, 2000/046, 2000/105, 2000/124, 2000/136, 2001/043, 2003/094, 2003/106, 2004/092, 2004/107, 2004/154, 2004/189, 2005/189, 2006/071, 2006/138, 2007/081, 2008/002, 2009/195, 2010/029, 2010/149, 2011/023, 2011/097, 2013/018, 2013/145

Bescherming van het leefmilieu Protection de l'environnement

Fransen, D. & Pedrosa, K., "Groen licht voor Brusselse lage emissiezone", commentaar bij GwH, arrest nr. 37/2019, 28 februari 2019, *Juristenkrant* 1 mei 2019, nr. 388, 1.

Noot / Note : 2019/037

Huisvesting (bevoegdheid van de gewesten) Logement (compétence des régions)

Vandromme, T., "De sociale huur als instrument ter verwezenlijking van het grondrecht op wonen", *R.W.* 2018-2019, 1483-1499.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1485-1486 en 1497

Besproken / Commenté(s) : 2018/104 (p. 1485-1486, 1497)

Zie ook / Voir aussi : 2002/187, 2007/062, 2007/155, 2008/093, 2008/101, 2015/016, 2015/064, 2015/091

Energiebeleid

Politique de l'énergie

Block, G., (ed.), *Interlaw book on nuclear energy and nuclear wastes. Worldwide Review*, Bruxelles, Bruylant, 2018, 699 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 172

Besproken / Commenté(s) : 2015/114 (p. 172)

Zie ook / Voir aussi : 2010/032, 2014/106

Dierenwelzijn

Bien-être des animaux

Verniers, E., "Verbod op onverdoofd slachten: wachten op Luxemburg", commentaar bij GwH, arrest nr. 53/2019, 4 april 2019, *Juristenkrant* 1 mei 2019, nr. 388, 2.

Noot / Note : 2019/053

Besproken / Commenté(s) : 2019/052 (p. 2)

Wauters, K. & Van Belle, J., "La compétence en matière de bien-être animal aux niveaux européens et national", in: Dossche, F., (coord), *Le droit des animaux. Perspectives d'avenir*, Bruxelles, Larcier, 2019, 187-229.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 221

Besproken / Commenté(s) : 2016/134 (p. 221)

Politie

Police

Bijnens, D., "Het flitsboete-arrest van het Grondwettelijk Hof: de wetgever geflits, maar niet beboet", noot onder GwH, arrest nr. 153/2018, 8 november 2018, *R.W.* 2018-2019, 1587-1592.

Noot / Note : 2018/153

Zie ook / Voir aussi : 2004/202, 2008/061, 2010/055, 2010/111, 2012/071, 2013/007, 2013/020, 2013/074, 2013/158, 2014/146, 2015/009, 2015/041, 2015/044, 2016/001, 2016/025, 2016/126, 2016/168, 2017/023, 2017/054, 2017/068, 2017/076, 2017/106, 2018/008, 2018/076, 2018/174, 2019/004

Knops, M., "Toegang tot persoonsgegevens door politie", noot onder GwH, arrest nr. 2018/153, 8 november 2018, *NjW* 2019, 436-437.

Noot / Note : 2018/153

Alen, A. & Verrijdt, W., "L'influence de la Cour constitutionnelle belge sur la Cour européenne des droits de l'homme et sur la Cour de justice de l'Union européenne", in: X., *The Role of Constitutional Courts in the Globalised World of the 21st Century = Konstitucionālo tiesu loma globalizētajā 21. gadsimta pasaule*, (Proceedings of the 2018 Conference of the Constitutional Court of the Republic of Latvia-Riga = Satversmes tiesas 2018. gada konferences materiālu krājums), Riga, Constitutional Court of the Republic of Latvia, 2019, 117-158.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 2004/136 (p. 121-122), 2003/151 (p. 127), 2006/051 (p. 129), 2009/011 (p. 130), 2005/124 (p. 131), 2007/128 (p. 131), 2009/103 (p. 132), 2011/116 (p. 132), 2005/126 (p. 134), 2008/010 (p. 134), 2008/012 (p. 128, 135), 2011/089 (p. 128, 135), 2016/062 (p. 136-137), 2004/157 (p. 144), 2002/096 (p. 145), 1992/073 (p. 145), 1997/024 (p. 146), 1990/025 (p. 146), 2000/017 (p. 144, 147), 2004/210 (p. 147), 2014/020 (p. 148 e.a.), 2014/001 (p. 148), 2005/177 (p. 149), 2004/202 (p. 123, 150), 2009/142 (p. 150), 2008/148 (p. 151), 2012/145 (p. 155)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1992/072, 1993/057, 1993/062, 1995/007, 1995/008, 1995/081, 1996/034, 1996/045, 1996/049, 1997/014, 1997/017, 1998/122, 2000/046, 2000/105, 2000/124, 2000/136, 2001/043, 2003/094, 2003/106, 2004/092, 2004/107, 2004/154, 2004/189, 2005/189, 2006/071, 2006/138, 2007/081, 2008/002, 2009/195, 2010/029, 2010/149, 2011/023, 2011/097, 2013/018, 2013/145

Alen, A. & Verrijdt, W., "The influence of the Belgian Constitutional Court on the case-law of the European Court of Human Rights and the European Court of Justice", in: X., *The Role of Constitutional Courts in the Globalised World of the 21st Century = Konstitucionālo tiesu loma globalizētajā 21. gadsimta pasaule*, (Proceedings of the 2018 Conference of the Constitutional Court of the Republic of Latvia-Riga = Satversmes tiesas 2018. gada konferences materiālu krājums), Riga, Constitutional Court of the Republic of Latvia, 2019, 75-116.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 2004/136 (p. 80), 2003/151 (p. 85), 2006/051 (p. 88), 2009/011 (p. 89), 2005/124 (p. 90), 2007/128 (p. 90), 2009/103 (p. 91), 2011/116 (p. 91), 2005/126 (p. 93), 2008/010 (p. 93), 2008/012 (p. 93 e.a.), 2011/089 (p. 94), 2016/062 (p. 95-96), 2004/157 (p. 103), 2002/096 (p. 103), 1992/073 (p. 104), 1997/024 (p. 104), 1990/025 (p. 105), 2000/017 (p. 105), 2004/210 (p. 106), 2014/020 (p. 107 e.a.), 2014/001 (p. 107), 2005/177 (p. 108), 2004/202 (p. 108 e.a.), 2009/142 (p. 109), 2008/148 (p. 110), 2012/145 (p. 113)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1992/072, 1993/057, 1993/062, 1995/007, 1995/008, 1995/081, 1996/034, 1996/045, 1996/049, 1997/014, 1997/017, 1998/122, 2000/046, 2000/105, 2000/124, 2000/136, 2001/043, 2003/094, 2003/106, 2004/092, 2004/107, 2004/154, 2004/189, 2005/189, 2006/071, 2006/138, 2007/081, 2008/002, 2009/195, 2010/029, 2010/149, 2011/023, 2011/097, 2013/018, 2013/145

Staatsrechtelijke positie (GwH) **Position en droit constitutionnel (C.C.)**

Boone, R., "Interview minister van Justitie Koen Geens. «Het is tijd voor een zuurstofkuur voor justitie»", *Juristenkrant* 1 mei 2019, nr. 388, 8-9.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 9

Beroepen tot vernietiging (GwH) **Recours en annulation (C.C.)**

Boone, R., "Interview minister van Justitie Koen Geens. «Het is tijd voor een zuurstofkuur voor justitie»", *Juristenkrant* 1 mei 2019, nr. 388, 8-9.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 9

Prejudiciële procedure (GwH) **Procédure préjudicelle (C.C.)**

Boone, R., "Interview minister van Justitie Koen Geens. «Het is tijd voor een zuurstofkuur voor justitie»", *Juristenkrant* 1 mei 2019, nr. 388, 8-9.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 9

3. ADMINISTRATIEF RECHT / DROIT ADMINISTRATIF

Stedenbouw en ruimtelijke ordening

Urbanisme et aménagement du territoire

Delnoy, M., "Un instrument normatif comme le CoDT n'est pas un «plan ou programme» et n'est donc pas soumis à évaluation stratégique environnementale préalable", obs. sous C.C., 28 février 2019, n° 33/2019, J.L.M. B. 2019, 977-985.

Noot / Note : 2019/033

Milieu- en energierecht

Droit de l'environnement et de l'énergie

Delnoy, M., "Un instrument normatif comme le CoDT n'est pas un «plan ou programme» et n'est donc pas soumis à évaluation stratégique environnementale préalable", obs. sous C.C., 28 février 2019, n° 33/2019, J.L.M. B. 2019, 977-985.

Noot / Note : 2019/033

Rechtspleging (RvS)

Procédure (C.E.)

Laperche, L., "L'interruption de l'action civile par l'introduction d'un recours au Conseil d'Etat", *J.T.* 2019, 399-402.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 2018/175, 2018/148

Conflicten van attributie

Conflits d'attribution

Coppens, A., "Blijvende onzekerheid over de rechtsmacht van de Raad van State", noot onder Cass. 29 september 2017, *NjW* 2019, 440-441.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 1996/031 (p. 440)

Zie ook / Voir aussi : 2010/079, 2011/036, 2011/161

4. BURGERLIJK RECHT - GERECHTELIJK RECHT - NOTARIAAT / DROIT CIVIL - DROIT JUDICIAIRE - NOTARIAT

Naam

Nom

X., Noot onder GwH, arrest nr. 21/2019, 7 februari 2019, R.W. 2018-2019, 1500.

Noot / Note : 2019/021

Bekwaamheid

Capacité

Scheers, D. & Scheers, C., "Bescherming van meerderjarige onbekwamen: op maat van de praktijk (Deel I en Deel II)", R.W. 2018-2019, 1522-1532 en 1563-1578.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1567

Zie ook / Voir aussi : 2015/087

Afstamming

Filiation

Willems, G., "La filiation après PMA à l'épreuve du contrôle de constitutionnalité: vers une consécration législative de la parenté intentionnelle?", obs. sous C.C., 7 février 2019, n° 19/2019, J.T. 2019, 455-459.

Noot / Note : 2019/019

Willems, G., "Un enfant procréé grâce à un don de sperme a le droit de bénéficier d'un lien de filiation à l'égard de son père intentionnel décédé", commentaire sur C.C., 7 février 2019, n° 19/2019, <http://www.justice-en-ligne.be/article1192.html> (12/06/2019)

Noot / Note : 2019/019

Erfrecht, schenkingen en testamenten

Successions, donations et testaments

Desemt, K. & Lauwers, N., "Het decreet van 6 juli 2018 als fiscaal antwoord op het nieuw erfrecht: dekt de vlag de lading?", T.F.R. 2019, 505-536.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 5

Zie ook / Voir aussi : 2013/142

Huwelijksvermogensrecht

Régimes matrimoniaux

De Page, P., "L'application de la loi du 22 juillet 2018 dans le temps", in: Van Molle, M., (coord.), *La réforme des régimes matrimoniaux en pratique*, (Master en notariat ULB) Limal, Anthemis, 2019, 215-240.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 235

Besproken / Commenté(s) : 2018/058 (p. 235)

Aansprakelijkheidsrecht

Droit de la responsabilité

Goldman, S. & Jafferali, R., "La perte d'une chance à la croisée des chemins - Evolutions et applications jurisprudentielles", R.G.D.C. 2019, 191-211.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 197-198

Besproken / Commenté(s) : 2017/042 (p. 197-198)

Intellectueel eigendomsrecht

Droit de la propriété intellectuelle

Brison, F., Janssens, M.C., Maeyaert, P. & Vanhees, H., "Kroniek intellectuele rechten (2017-2018)", *R.W.* 2018 -2019, 1603-1625.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1621

Besproken / Commenté(s) : 2017/105 (p. 1621)

Gerechtelijk recht

Droit judiciaire

Gillet, A., "La caution *judicatum solvi*, une institution en sursis (?)", *J.T.* 2019, 349-354.

Noot / Note : 2018/135

Organisatie en bevoegdheid (gerechtelijk recht)

Organisation et compétence (droit judiciaire)

Lenaerts, L., "Hoe rijmen autonomie arbeidsgerichten met de autonomie van het sociaal recht?", in: Van Regelmortel, A. & Rozie, J., (eds.), *Sociaal procesrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2018, 143-157.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 145 en 152-153

Zie ook / Voir aussi : 2009/094

Provoost, G., "De arbeidsrechtbank en het arbeidsauditoraat: partners in het burgerlijk sociaal procesrecht", in: Van Regelmortel, A. & Rozie, J., (eds.), *Sociaal procesrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2018, 1-41.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 24

Zie ook / Voir aussi : 2002/120

Van Dooren, E., "Grondwettelijk Hof bevestigt onmiddellijke bevoegdheid van de kamer van inbeschuldigingstelling bij voorrecht van rechtsmacht", noot onder GwH, arrest nr. 31/2019, 28 februari 2019, *RABG* 2019, 684-687.

Noot / Note : 2019/031

Besproken / Commenté(s) : 2016/131 (p. 684), 2018/009 (p. 684-685), 2018/035 (p. 681-686)

Vandenbussche, W., "Grondwettelijk Hof verwerpt beroepen tot vernietiging tegen potpourri I", noot onder GwH, arrest nr. 2018/062, 31 mei 2018, *NjW* 2019, 427-429.

Noot / Note : 2018/062

Voorwaarden voor en wijze van instellen van de rechtsvordering

Conditions et modes d'introduction de l'action

Laperche, L., "L'interruption de l'action civile par l'introduction d'un recours au Conseil d'Etat", *J.T.* 2019, 399 -402.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2018/175, 2018/148

Torfs, D., "Financiële drempels bij de toegang tot de arbeidsgerechten", in: Van Regelmortel, A. & Rozie, J., (eds.), *Sociaal procesrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2018, 73-110.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 77, 81-82, 84, 86-90, 94-95, 99-100, met verwijzing noot 117 naar de hangende zaken met rolnr. 7131, 7151 en 7180, en 109

Besproken / Commenté(s) : 2008/182 (p. 81-82), 2017/013 (p. 94-95, 109), 2018/077 (p. 88-90)

Zie ook / Voir aussi : 2006/057

Uitgaven en kosten Frais et dépens

Lambrechts, J., "Rechtsplegingsvergoeding en hoger beroep: Grondwettelijk Hof trekt logische lijn verder", noot onder GwH, arrest nr. 159/2018, 22 november 2018, *RABG* 2019, 612-620.

Noot / Note : 2018/159

Besproken / Commenté(s) : 2016/113 (p. 614-618), 2017/033 (p. 614-618), 2009/066 (p. 619)

Zie ook / Voir aussi : 2008/182, 2009/013, 2009/074, 2013/174

Rechtsmiddelen (burgerlijke rechtspleging) Voies de recours (procédure civile)

Mosselmans, S., "Autonomie van de tegenvordering", noot onder GwH, arrest nr. 53/2018, 26 paril 2018, *T.B.B.* R. 2019, 220-223.

Noot / Note : 2018/053

Bemiddeling en arbitrage Médiation et arbitrage

Wijnant, T., "Alternatieve geschillenoplossing in familiezaken na de wetten van 15 en 18 juni 2018", *T. Fam.* 2019, 112-127.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 112, noot 5 met verwijzing naar de hangende zaken met rolnr. 7053, 7061, 7062, 7064, 7065 en 7088

Collectieve schuldenregeling Règlement collectif de dettes

Brijs, S., "Beslag en insolventieprocedures", in: Sagaert, V., (ed.), *Vraagpunten op de grens van insolventierecht, goederenrecht en verbintenisrecht. Opstellen opgedragen aan Prof. dr. Eric Dirix*, Antwerpen, Intersentia, 2018, 137-176.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 165-166 en 168

Besproken / Commenté(s) : 2017/047 (p. 166, 168)

Zie ook / Voir aussi : 2016/023

Houben, R., "Schuldvergelijking en insolventieprocedures", in: Sagaert, V., (ed.), *Vraagpunten op de grens van insolventierecht, goederenrecht en verbintenisrecht. Opstellen opgedragen aan Prof. dr. Eric Dirix*, Antwerpen, Intersentia, 2018, 75-110.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 107

Besproken / Commenté(s) : 2008/167 (p. 107)

5. HANDELS-, ECONOMISCH EN FINANCIËL RECHT / DROIT COMMERCIAL, ÉCONOMIQUE ET FINANCIER

Faillissementsrecht, continuïteit van ondernemingen en gerechtelijke reorganisatie

Droit des faillites, continuité des entreprises et réorganisation judiciaire

---

Brijs, S., "Beslag en insolventieprocedures", in: Sagaert, V., (ed.), *Vraagpunten op de grens van insolventierecht, goederenrecht en verbintenissenrecht. Opstellen opgedragen aan Prof. dr. Eric Dirix*, Antwerpen, Intersentia, 2018, 137-176.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 165-166 en 168

Besproken / Commenté(s) : 2017/047 (p. 166, 168)

Zie ook / Voir aussi : 2016/023

Houben, R., "Schuldvergelijking en insolventieprocedures", in: Sagaert, V., (ed.), *Vraagpunten op de grens van insolventierecht, goederenrecht en verbintenissenrecht. Opstellen opgedragen aan Prof. dr. Eric Dirix*, Antwerpen, Intersentia, 2018, 75-110.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 107

Besproken / Commenté(s) : 2008/167 (p. 107)

Tussenkomst van de Staat in de economie en openbare bedrijven

Interventions de l'État dans l'économie et entreprises publiques

---

Block, G., (ed.), *Interlaw book on nuclear energy and nuclear wastes. Worldwide Review*, Bruxelles, Bruylant, 2018, 699 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 172

Besproken / Commenté(s) : 2015/114 (p. 172)

Zie ook / Voir aussi : 2010/032, 2014/106

De Somer, S., *Autonomous Public Bodies and the Law : a European perspective*, Cheltenham, Edward Elgar Publishing, 2017, X-360 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : see p. 27-28, 161-162 and 225-227

Besproken / Commenté(s) : 2013/158 (p. 27-28, 162, 226), 2010/130 (p. 162, 225-226)

Zie ook / Voir aussi : 2011/166

6. STRAFRECHT EN -RECHTSPLEGING / DROIT PÉNAL ET PROCÉDURE PÉNALE

Strafrecht en -rechtspleging

Droit pénal et procédure pénale

De Nauw, A., Bosly, H.D., Colette-Basecqz, N., e.a., "Chronique semestrielle de jurisprudence", *Rev. dr. pén.* 2019, 569-683.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 584, 616-617, 639-641 et 657-658

Besproken / Commenté(s) : 2017/150 (p. 616-617), 2018/076 (p. 639-640), 2017/148 (p. 641, 657-658)

Algemeen strafrecht

Droit pénal général

Rozie, J., "Artikel 60 Sw. m.b.t. de meerdaadse samenloop van wanbedrijven: strijdig met het gelijkheids- en het proportionaliteitsprincipe?", *NC* 2019, 93-104.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 95 en 102

Besproken / Commenté(s) : 2018/028 (p. 95), 2017/148 (p. 95)

Bijzonder strafrecht

Droit pénal spécial

Petersen, J., "Naar nieuwe verbale uitingsmisdrijven in de strijd tegen terreur?", *NC Dossier april 2019*, 50-74.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 56 en 68

Besproken / Commenté(s) : 2018/031 (p. 56)

Zie ook / Voir aussi : 2009/195

X., "Wandelgangen. Una via", *Juristenkrant* 1 mei 2019, nr. 388, 14.

Besproken / Commenté(s) : 2014/061 (p. 14)

Strafvordering

Action publique

Van Dooren, E., "Grondwettelijk Hof bevestigt onmiddellijke bevoegdheid van de kamer van inbeschuldigingstelling bij voorrecht van rechtsmacht", noot onder GwH, arrest nr. 31/2019, 28 februari 2019, *RABG 2019*, 684-687.

Noot / Note : 2019/031

Besproken / Commenté(s) : 2016/131 (p. 684), 2018/009 (p. 684-685), 2018/035 (p. 681-686)

Verval van de strafvordering en burgerlijke rechtsvordering

Extinction des actions

Rodriguez, M., "Het Valentijnsarrest: het strafgeding en de navolgende burgerlijke procedure, dan toch niet meer hand in hand? Over de verregaande relativering van het gezag van strafrechtelijk gewijsde door het Grondwettelijk Hof", noot onder GwH, arrest nr. 24/2019, 14 februari 2019, *T. Strafr.* 2019, 121-125.

Noot / Note : 2019/024

Zie ook / Voir aussi : 2008/113

Opsporingsonderzoek en gerechtelijk onderzoek

Information et instruction

Bijnens, D., "Het flitsboete-arrest van het Grondwettelijk Hof: de wetgever geflits, maar niet beboet", noot onder GwH, arrest nr. 153/2018, 8 november 2018, R.W. 2018-2019, 1587-1592.

Noot / Note : 2018/153

Zie ook / Voir aussi : 2004/202, 2008/061, 2010/055, 2010/111, 2012/071, 2013/007, 2013/020, 2013/074, 2013/158, 2014/146, 2015/009, 2015/041, 2015/044, 2016/001, 2016/025, 2016/126, 2016/168, 2017/023, 2017/054, 2017/068, 2017/076, 2017/106, 2018/008, 2018/076, 2018/174, 2019/004

De Wael, F., "Een analyse omtrent de draagwijdte van het geheime karakter van het vooronderzoek in strafzaken in tijden van sociale media", *NC Dossier* april 2019, 75-115.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 92

Zie ook / Voir aussi : 2004/202, 2006/094, 2006/151, 2008/095, 2010/029, 2015/040

Knops, M., "Toegang tot persoonsgegevens door politie", noot onder GwH, arrest nr. 2018/153, 8 november 2018, *NJW* 2019, 436-437.

Noot / Note : 2018/153

Verloop van het strafproces

Déroulement du procès pénal

Van Overbeke, S., "De beklaagde of inverdenkinggestelde als eiser tot schadeloosstelling in de strafprocedure: een reeds oude eend in de strafrechtelijke bijt", noot onder Cass. 20 december 2017, P.17.0426.F, R.W. 2018-2019, 1504-1508.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1505 en 1507

Zie ook / Voir aussi : 2004/084, 2016/113, 2017/033

Vanlerberghe, B., "Actuele problemen inzake het bewijs in het sociaal recht", in: Van Regelmortel, A. & Rozie, J., (eds.), *Sociaal procesrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2018, 111-141.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 135-136 en 138

Besproken / Commenté(s) : 2010/158 (p. 136)

X., Noot onder Cass. 20 november 2018, nr. P.18.0506.N, R.W. 2018-2019, 1626.

Zie ook / Voir aussi : 2002/006

Rechtsmiddelen (strafrechtspleging)

Voies de recours (procédure pénale)

Veeckmans, K., "Buitengewoon verzet: een adequaat rechtsmiddel? De zin of onzin van het buitengewoon verzet in strafzaken: een vergeten goed of een briljant instrument? Vraag naar vereenvoudiging, afschaffing of mogelijke alternatieven", *NC Dossier* april 2019, 1-49.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 17, 19, 31, 37 en 40

Zie ook / Voir aussi : 2002/009, 2006/029, 2014/163, 2017/108

Vereecke, V., "Wettige reden ter verschoning bij ongedaanverklaring van het verzet in strafzaken", noot onder Cass. 29 januari 2019, P.18.1046.N, *RABG* 2019, 665-671.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 667 en 670

Zie ook / Voir aussi : 2014/163, 2017/148, 2018/056

Uitvoering van strafrechtelijke veroordelingen

Exécution des condamnations pénales

Hoet, P., "Verstek, vertegenwoordiging en verzet bij de uitvoering van de internering (vergeleken met de strafvervolging en de strafuitvoering)", *T. Strafr.* 2019, 87-99.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 89-90 en 96-98

Besproken / Commenté(s) : 2009/035 (p. 96-97), 2009/037 (p. 97-98)

Zie ook / Voir aussi : 2011/095

Lauwens, K., "Bevel tot gevangenneming onder elektronisch toezicht", noot onder KI Brussel 17 oktober 2018, NC 2019, 165-167.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 165-166

Besproken / Commenté(s) : 2017/148 (p. 165-166)

Criminologie en penitentiair recht

Criminologie et droit pénitentiaire

Hoet, P., "Verstek, vertegenwoordiging en verzet bij de uitvoering van de internering (vergeleken met de strafvervolging en de strafuitvoering)", *T. Strafr.* 2019, 87-99.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 89-90 en 96-98

Besproken / Commenté(s) : 2009/035 (p. 96-97), 2009/037 (p. 97-98)

Zie ook / Voir aussi : 2011/095

Verhesschen, K. & Vilain, R., "En klagen maar!", noot onder GwH, arrest nr. 150/2018, 8 november 2018, *NjW* 2019, 382-383.

Noot / Note : 2018/150

7. SOCIAAL RECHT / DROIT SOCIAL

Arbeidsrecht

Droit du travail

X., Noot onder GwH, arrest nr. 2/2019, 23 januari 2019, *R.W.* 2018-2019, 1626.

Noot / Note : 2019/002

8. FISCAAL RECHT EN OPENBARE FINANCIËN / DROIT FISCAL ET FINANCES PUBLIQUES

Retributies (Artikel 173 GW)

Rétributions (Article 173 Const.)

Fransen, D. & Pedrosa, K., "Groen licht voor Brusselse lage emissiezone", commentaar bij GwH, arrest nr. 37/2019, 28 februari 2019, *Juristenkrant* 1 mei 2019, nr. 388, 1.

Noot / Note : 2019/037

Inkomstenbelastingen en hiermee gelijkgestelde belastingen Impôts sur les revenus et taxes assimilées aux impôts sur les revenus

---

De Troyer, I., "Nalatigheidsinteressen voer voor discussie, ook na het arrest van het Grondwettelijk Hof van 29 november 2018", noot onder GwH, arrest nr. 168/2018, 29 november 2018, *T.F.R.* 2019, 448-455.

Noot / Note : 2018/168

Personenbelasting Impôt des personnes physiques

Van Dyck, J., "Meerwaarden op gronden: is er sprake van «discriminatie»?", *Fiscolooog* 2019, nr. 1615, 1-2.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 2 voor verwijzing naar de hangende zaak met rolnr. 7196

Venootschapsbelasting Impôt des sociétés

Deschrijver, D., Malherbe, P. & Hermand, O., "Fiscaal recht voor vennootschappen en verenigingen 2017-2018", *T.R.V.* 2019, 284-320.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 286-287, 293, 303, 310, 313-314 en 318

Besproken / Commenté(s) : 2018/122 (p. 287, 310), 2017/092 (p. 286, 313), 2018/123 (p. 287, 313), 2017/020 (p. 286), 2017/041 (p. 286), 2017/066 (p. 286), 2017/081 (p. 286), 2017/116 (p. 286), 2017/138 (p. 286), 2017/145 (p. 286), 2017/146 (p. 286), 2018/024 (p. 286, 314), 2018/036 (p. 286, 303), 2018/044 (p. 286, 318), 2018/049 (p. 286), 2018/059 (p. 286, 293), 2018/110 (p. 286)

Desterbeck, F., "Beroepskosten. Lusthuis of privewoning: voor aftrek kosten eerst werkelijke prestaties aantonen", commentaar bij GwH, arrest nr. 78/2019, 23 mei 2019, *Fisc. Act.* 2019, nr. 20, 1-3.

Noot / Note : 2019/078

Procedure (directe belastingen) Procédure (impôts directs)

Cassimon, L. & Dutré, N., "Subsidiaire aanslag. Ook herkansing voor fiscus na vernietiging directoriale beslissing", commentaar bij Cass. 28 februari 2019, F.17.0057.F, *Fisc. Act.* 2019, nr. 18, 5-8.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 7

Zie ook / Voir aussi : 1998/067

Symoens, H., "Ambtshalve ontheffing bij ongrondwettelijke fiscale regelgeving", noot onder Rb. Gent 31 januari 2019, *RABG* 2019, 562-565.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 564

Besproken / Commenté(s) : 2006/160 (p. 564)

Vanden Branden, J., "Procedurele waarborgen taxatiefase, een lege doos?", noot onder GwH, arrest nr. 18/2019, 7 februari 2019, *RABG* 2019, 554-557.

Noot / Note : 2019/018

Besproken / Commenté(s) : 2011/082 (p. 557)

X., "Wandelgangen. Una via", *Juristenkrant* 1 mei 2019, nr. 388, 14.

Besproken / Commenté(s) : 2014/061 (p. 14)

B.T.W., douane en accijnzen

T.V.A., douanes et accises

Visschers, A., "Moedigt het Grondwettelijk Hof burgerlijke ongehoorzaamheid aan?", *T.F.R.* 2019, 427-428.

Noot / Note : 2018/034

Besproken / Commenté(s) : 2018/155 (p. 427)

Registratie-, hypotheek- en griffierechten

Droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe

Petit, M., "Droits d'enregistrement. Condamnation conditionnelle: aucun droit n'est dû si la condition ne se réalise pas", *Act. fisc.* 2019, n° 20, 5-7.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 5-6

Besproken / Commenté(s) : 2013/080 (p. 5-6)

Successierechten

Droits de succession

Buysse, C., "Droits de succession. Les contribuables ne peuvent pas être systématiquement les dindons de la farce", *Fiscologue* 2019, n° 1612, 9-11.

Noot / Note : 2019/063

Buysse, C., "Successierechten. Belastingplichtigen kunnen niet steeds het kind van de rekening zijn", commentaar bij GwH, arrest nr. 63/2019, 8 mei 2019, *Fiscolooog* 2019, nr. 1612, 10-12.

Noot / Note : 2019/063

Desemt, K. & Lauwers, N., "Het decreet van 6 juli 2018 als fiscaal antwoord op het nieuw erfrecht: dekt de vlag de lading?", *T.F.R.* 2019, 505-536.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 5

Zie ook / Voir aussi : 2013/142

Lokale belastingen

Impôts locaux

Engelen, B., "De bekendmaking van de gemeentelijke belasting- en retributiereglementen", *L.R.B.* 2019, nr. 1, 5-51.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 32

Zie ook / Voir aussi : 2001/067, 2009/071

9. EUROPEES EN INTERNATIONAAL RECHT / DROIT EUROPÉEN ET INTERNATIONAL

Recht van de Europese Unie

Droit de l'Union européenne

Alen, A. & Verrijdt, W., "L'influence de la Cour constitutionnelle belge sur la Cour européenne des droits de l'homme et sur la Cour de justice de l'Union européenne", in: X., *The Role of Constitutional Courts in the Globalised World of the 21st Century = Konstitucionālo tiesu loma globalizētajā 21. gadsimta pasaule*, (Proceedings of the 2018 Conference of the Constitutional Court of the Republic of Latvia-Riga = Satversmes tiesas 2018. gada konferences materiālu krājums), Riga, Constitutional Court of the Republic of Latvia, 2019, 117-158.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 2004/136 (p. 121-122), 2003/151 (p. 127), 2006/051 (p. 129), 2009/011 (p. 130), 2005/124 (p. 131), 2007/128 (p. 131), 2009/103 (p. 132), 2011/116 (p. 132), 2005/126 (p. 134), 2008/010 (p. 134), 2008/012 (p. 128, 135), 2011/089 (p. 128, 135), 2016/062 (p. 136-137), 2004/157 (p. 144), 2002/096 (p. 145), 1992/073 (p. 145), 1997/024 (p. 146), 1990/025 (p. 146), 2000/017 (p. 144, 147), 2004/210 (p. 147), 2014/020 (p. 148 e.a.), 2014/001 (p. 148), 2005/177 (p. 149), 2004/202 (p. 123, 150), 2009/142 (p. 150), 2008/148 (p. 151), 2012/145 (p. 155)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1992/072, 1993/057, 1993/062, 1995/007, 1995/008, 1995/081, 1996/034, 1996/045, 1996/049, 1997/014, 1997/017, 1998/122, 2000/046, 2000/105, 2000/124, 2000/136, 2001/043, 2003/094, 2003/106, 2004/092, 2004/107, 2004/154, 2004/189, 2005/189, 2006/071, 2006/138, 2007/081, 2008/002, 2009/195, 2010/029, 2010/149, 2011/023, 2011/097, 2013/018, 2013/145

Alen, A. & Verrijdt, W., "The influence of the Belgian Constitutional Court on the case-law of the European Court of Human Rights and the European Court of Justice", in: X., *The Role of Constitutional Courts in the Globalised World of the 21st Century = Konstitucionālo tiesu loma globalizētajā 21. gadsimta pasaule*, (Proceedings of the 2018 Conference of the Constitutional Court of the Republic of Latvia-Riga = Satversmes tiesas 2018. gada konferences materiālu krājums), Riga, Constitutional Court of the Republic of Latvia, 2019, 75-116.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : *passim*

Besproken / Commenté(s) : 2004/136 (p. 80), 2003/151 (p. 85), 2006/051 (p. 88), 2009/011 (p. 89), 2005/124 (p. 90), 2007/128 (p. 90), 2009/103 (p. 91), 2011/116 (p. 91), 2005/126 (p. 93), 2008/010 (p. 93), 2008/012 (p. 93 e.a.), 2011/089 (p. 94), 2016/062 (p. 95-96), 2004/157 (p. 103), 2002/096 (p. 103), 1992/073 (p. 104), 1997/024 (p. 104), 1990/025 (p. 105), 2000/017 (p. 105), 2004/210 (p. 106), 2014/020 (p. 107 e.a.), 2014/001 (p. 107), 2005/177 (p. 108), 2004/202 (p. 108 e.a.), 2009/142 (p. 109), 2008/148 (p. 110), 2012/145 (p. 113)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1992/072, 1993/057, 1993/062, 1995/007, 1995/008, 1995/081, 1996/034, 1996/045, 1996/049, 1997/014, 1997/017, 1998/122, 2000/046, 2000/105, 2000/124, 2000/136, 2001/043, 2003/094, 2003/106, 2004/092, 2004/107, 2004/154, 2004/189, 2005/189, 2006/071, 2006/138, 2007/081, 2008/002, 2009/195, 2010/029, 2010/149, 2011/023, 2011/097, 2013/018, 2013/145